

Karin Larsson om JANTELAGEN OCH DEN NYA EKONOMIN

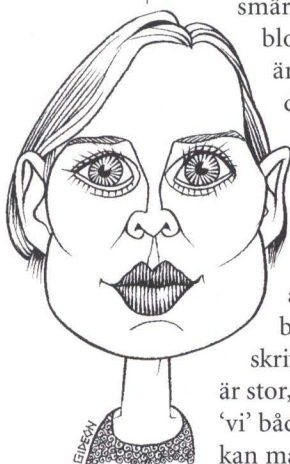
Vad du än gör, bli inte berömd i Malmö. Sa min kompis när jag berättade för honom att jag sålt bostadsrätten i Stockholm och stod i färd med att flytta till landets tredje stad. Du kommer att få på käften. Sa han. Det kan väl inte vara så farligt, tänkte jag och flyttade in.

SOM SKÅNING BORDE JAG kunna tackla detta, trots att jag tillbringat 90-talet i Stockholm. Än så länge har det gått bra, jag har inte blivit känd och har lyckats undvika blåttiror. Men mina nollättavänner undrar vad man egentligen gör i Malmö. Jag har svårt att svara dem. För Malmö är en stad med identitetsproblem, och mitt Malmö är långt från broschyrernas. Och malmöiternas.

Brottet mellan den gamla och nya ekonomin är smärtsamt tydligt här. Det går att se såret med blotta ögat, räkna det i kronor och ören. Det är som om den nya världen har kraschlandat mitt i Folkhemmet, och det gör ont.

Självkänslan är tilltufsad. Till och med MFF har slutat att göra mål.

Ett av samtalsämnena är om Kockumskranen ska rivras. Ägarna har misslyckats med att sälja den, och nu har Riksantikvarieämbetet föreslagit att den ska bevaras. Folket jublar. Sydsvenskans Åke Stolt skriver: "Det är klart att den skall vara kvar. Den är stor, stark och mäktig. Den minner om tider då 'vi' både kunde bygga båtar och spela fotboll". Nu kan man ingetdera, nu behövs det monument att blicka upp till för att stärka folkmorale.

KRUXET ÄR ATT DET INTE ÄR helt gratis att låta en gigantisk kran stå i hamninloppet och rosta. Det är årliga miljonbelopp för underhåll det handlar om, samt möjligheten att bygga nya kontor på området. För trots att var sjätte kontorskvaadratmeter är outnyttad i staden, byggs det nya kontor och bostäder på det gamla varvsområdet. Här, där den nya högskolan ligger och den salta vinden från Öresund är frisk, vill de nya IT-företagen ligga, inte i de trista kontorskomplexen från 60-talet. Det överensstämmer väl med den nya ekonomins logik, där nya affärer utvecklas i hälsosamma och vackra lokaler. Självklart vill de kunskapsintensiva företagen ligga jämte högskolan, för ömsesidigt tanke- och personalutbyte.

Det finns andra trätoämnen. En av Sveriges mest intressanta konsthallar, Rooseum, och stadens inter-

nationellt kända teatrar är konkursmässiga. Det finns inte en krona över till kulturen. Eller är det är Malmös noggranna läsning av Jantelagen som spökar? Försök inte vara något, för då får du på käften.

På så sätt förstår jag de politiker som vill tänka lite större i Malmö, och varför det blir så tokigt. De tar i så att de spricker. Ska det byggas en bro ska det bli en av världens längsta. Ett nytt hotell på leråkern ska bli Europas högsta. Det blir en orgie i knasiga rekord, ungefär som Monty Pythons "Ministry of silly walks"; man tävlar i irrelevanta grenar. Jag fnissar, för jag förstår dem så väl, men det blir komiskt fel. Tokroliga Malmö.

DET FINNS SÅ MYCKET annat som är bra. Staden växer, och det är inte bara för att den är Sveriges mest invandrartäta. Exempelvis håller matutbud och krogar internationell klass och variation. För den som gillar havet finns strand mitt i city och ett rikt båtliv. För reslystna är tidtabellen späckad, och du har fyrtio minuter till världsstaden Köpenhamn. Det finns ett bibliotek av högsta klass, ett konstliv med hög svansföring och en vital musikscen. Bilköer saknas. Människorna är vänliga, ostressade och kommer från hela världen. Priserna på allt från hyra och mat till kläder och glasögon är betydligt lägre än i Stockholm.

Ja, Malmö har mycket att yvas över, och staden har stora möjligheter att ta plats i den nya ekonomin. Här finns de flesta av grundstenarna – kompetenta människor med internationellt nätverk, bra infrastruktur, hög livskvalitet. Det som saknas är den framåtanda som är grunden för entreprenörskapet, och det som sätter käppar i hjulet är den fanatiska tillämpningen av Jantelagen. Det behövs inga fler monument över den tid som flytt. Malmöiterna måste våga släppa taget om sitt förflutna och börja blicka framåt. Vi måste börja tro att vi är något för att kunna göra mål.

Själv fortsätter jag nog att heja på Helsingborg ett tag till.

Karin Larsson (karin.larsson@frecklessinteractive.com) är skribent och entreprenör.